

Mežstrādnieka profesionālās kvalifikācijas pamatprasības

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – mežstrādnieks.
2. Profesijas kods – 6210 05.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – pirmais profesionālās kvalifikācijas līmenis.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
 - mežstrādnieks veic meža atjaunošanu un kopšanu, strādā kā palīgs mežistrādes darbos, veic darbus sēkļu plantācijās un kokaudzētavās.Mežstrādnieks strādā mežistrādes un mežsaimniecības uzņēmumos, var būt individuālā darba veicējs.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja sēt vai stādīt kokus, izmantojot atbilstoši sagatavotu sēkļu vai stādāmo materiālu un noteikt skaitu un stādu izvietojumu apmežojamās platībās.
2. Spēja kopt meža kultūras, jaunaudzēs, atzarot augošus kokus un veidot koku vainagus sēkļu plantācijās un meža platībās.
3. Spēja šķirot atsevišķi kraujamos kokmateriālu sortimentus, zarus kraut kaudzēs vai ieklāt pievešanas ceļā.
4. Spēja veikt darba pienākumus mežizstrādē, sēkļu plantācijās un kokaudzētavās saskaņā ar Mežu uzraudzības padomes (FSC) un Meža sertifikācijas shēmu novērtēšanas programmas (PEFC) mežsaimniecības sertificēšanas standartiem.
5. Spēja izmantot drošus un ergonomiskus darba paņēmienus un instrumentus, pildot darba uzdevumus.

6. Spēja sniegt pirmo palīdzību.
7. Spēja sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.
8. Spēja izprast un ievērot darba, dabas un vides aizsardzības prasības, veicot darba pienākumus mežsīrādes darbos, sēklu plantācijās un kokaudzētavās.
9. Spēja lietot mežsaimniecībā izmantojamus augu aizsardzības līdzekļus, ņemot vērā vielu fizikālās un ķīmiskās īpašības, kā arī izvairīties no riskiem, kas saistīti ar šādu vielu lietošanu.
10. Spēja ievērot ugunsdrošības noteikumus, vajadzības gadījumā atbilstoši rīkoties.
11. Spēja veikt darbu patstāvīgi un uzņemt atbildību par sava darba rezultātu.
12. Spēja ievērot darba tiesiskās attiecības.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Strādāt ar dažādiem, darba pienākumu veikšanai nepieciešamiem, rokas instrumentiem un krūmgriezi, veikt to apkopes un vienkāršus remontus.
2. Saīsināt stādāmā materiāla sakņu sistēmu.
3. Lietot augu aizsardzības līdzekļus stādu aizsardzībai.
4. Stādīt koku kailsakņu stādus un ietvarstādus.
5. Noteikt stādu izvietojumu un skaitu apmežojamās platībās.
6. Kopt meža kultūras un jaunaudzis ar krūmgriezi.
7. Zāģēt pamežu mežaudzēs.
8. Iezīmēt tehnoloģiskos koridorus cirmsmās.
9. Lietot koku gāšanas palīgierīces.
10. Krautnēt zarus kaudzēs vai ieklāt pievešanas ceļā.

11. Izvērtēt koku stumbru kvalitāti.
12. Šķirot atsevišķi kraujamos kokmateriālu sortimentus.
13. Zāģēt augošu koku vainagu zarus meža platībās un sēklu plantācijās, izmantojot rokas instrumentus.
14. Pļaut zāli starp koku rindām.
15. Strādāt ar darba vides riskiem saistītos apstākļos.
16. Sēt koku sēklas.
17. Šķirot un pārskolot sējeņus.
18. Veikt ravēšanas darbus.
19. Iepakot un atbilstoši uzglabāt stādāmo materiālu.
20. Ievērot darba aizsardzības prasības.
21. Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus.
22. Lietot drošus un ergonomiskus darba paņēmienus.
23. Sniegt pirmo palīdzību.
24. Izprast un ievērot dabas un vides aizsardzības prasības un veikt darba pienākumus nekaitējot videi.
25. Veikt darba pienākumus saskaņā ar FSC un PEFC mežsaimniecības sertificēšanas standartiem.
26. Ievērot ugunsdrošības noteikumus.
27. Novērtēt ugunsgrēka izplatīšanās riska iespējas.
28. Rīkoties ugunsgrēka gadījumā.
29. Ievērot darba tiesisko attiecību prasības.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

- 1.1. FSC un PEFC mežsaimniecības sertificēšanas standarti;
- 1.2. darba tiesiskās attiecības;
- 1.3. kokaugu fizioloģijas pamati.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. mežsaimniecība;
- 2.2. augu aizsardzības līdzekļu vielu īpašības un iedarbība;
- 2.3. dabas aizsardzības prasības;
- 2.4. vides aizsardzības prasības;
- 2.5. darba aizsardzības prasības;
- 2.6. kokmateriālu sortimenta kvalitātes prasības;
- 2.7. ugunsdrošības prasības.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. meža izstrādes, atjaunošanas un kopšanas instrumenti, to lietošanas paņēmieni, apkope un remonts;
- 3.2. mežizstrādes tehnoloģijas;
- 3.3. darba drošības noteikumi;
- 3.4. stādu pārvadāšana un uzglabāšanas noteikumi;
- 3.5. meža atjaunošanas un kopšanas prasības;
- 3.6. augošu koku atzarošanas prasības;
- 3.7. mežsaimniecībā izmantojamie augu aizsardzības līdzekļi;
- 3.8. ugunsdrošības noteikumi un rīcība ugunsgrēka gadījumā;
- 3.9. pirmā palīdzība;
- 3.10. profesionālā saziņa valsts valodā un vienā svešvalodā.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Meža atjaunošana un kopšana.	1.1. pierakt stādus; 1.2. sagatavot stādāmo materiālu; 1.3. apstrādāt stādus ar augu aizsardzības līdzekļiem; 1.4. izmantot piemērotus rokas instrumentus meža stādīšanai; 1.5. sēt vai stādīt meža kultūras ievērojot kvalitātes prasības; 1.6. zāgēt augošu koku vainagu zarus atbilstoši kvalitātes prasībām; 1.7. atēnot kociņus un veidot koku sugu sastāvu jaunaudzēs.
2. Mežistrādes palīgdarbu veikšana.	2.1. sagatavot cirsmu darbam; 2.2. sniegt palīdzību koku gāšanā; 2.3. krautnēt zarus; 2.4. šķirot un krautnēt kokmateriālu sortimentus.
3. Darbu veikšana kokaudzētavās un stādu plantācijās.	3.1. kopt sēklu plantācijas; 3.2. ievākt čiekurus un sēklas; 3.3. sēt koku sēklas; 3.4. pārskolot sējeņus; 3.5. kopt sējeņus un stādus; 3.6. sagatavot stādus realizācijai.
4. Darba aizsardzības prasību ievērošana.	4.1. novērtēt darba drošības riskus darba vidē; 4.2. ievērot darba drošības instrukcijas prasības; 4.3. izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus; 4.4. strādāt, pielietojot drošus darba paņēmienus; 4.5. plānot sava darba režīmu; 4.6. sniegt pirmo palīdzību.
5. Dabas un vides aizsardzības prasību ievērošana.	5.1. pārzināt mežsaimniecības sertifikācijas prasības; 5.2. apstrādāt stādus ar augu aizsardzības līdzekļiem; 5.3. nepiesārņot vidi ar sadzīves un ražošanas atkritumiem.
6. Ugunsdrošības noteikumu ievērošana.	6.1. ievērot ugunsdrošību mežā; 6.2. novērtēt meža ugunsgrēka situāciju un atbilstoši rīkoties; 6.3. ziņot ugunsdzēsēju dienestam.

Mežstrādnieka profesionālās kvalifikācijas pamatprasību izstrādes darba grupa:

- Agris Polītis – eksperts, IK Agris Polītis, individuālais komersants;
Māris Osis – eksperts, SIA "Latsin", loģistikas daļas vadītājs;
Voldemārs Kurtišs – eksperts, SIA "Latsin", izpilddirektora vietnieks ražošanas jautājumos;
Pārsla Kursīta – eksperts, SIA "Latsin", darba aizsardzības vecākā speciāliste;
Andrejs Cunsķis – eksperts, Biedrība "Latvijas Mežizstrādātāju savienība", izpilddirektors;
Valdis Janovs – moderators, SIA "Biznesa augstskola Turība", lektors;
Zane Driņķe – moderators, SIA "Biznesa augstskola Turība", lektors.

Mežstrādnieka profesionālās kvalifikācijas pamatprasību eksperti:

- Jānis Gercāns – AS "Latvijas valsts meži", LVM Mežsaimniecība, Ražošanas kvalitātes daļas vadītājs;
Jānis Bertrāns – AS "Saldus mežrūpniecība", valdes priekšsēdētājs.